

# Cây Guitare Màu Đen

## Tequila

Một buổi chiều của mấy năm trước, khi tôi còn là một chú sinh viên năm nhất hai vai chất đầy ảo tưởng, tôi đến tìm gặp anh.

Góc phố Hàng Chiếu. Ngách nhỏ chỉ vừa một người đi, rất tối. Đã thế lại gấp khúc, chẳng hề nhìn thấy chút ánh sáng nào từ phía đầu bên kia, cứ mò mẫm không biết mình đang tiến đến đâu. Đột nhiên tôi thấy mình đứng trước một khoảng sân tương đối rộng, bên tay phải là cái cầu thang. Phải rồi, trên tầng hai.

Cầu thang dẫn tôi tới một cánh cửa cũ kỹ đang hé mở. Qua cánh cửa, qua một căn phòng xếp bỏ hoang chất đầy đồ đồng nát, tôi đến một gian phòng rộng rãi, và lần đầu tiên được nghe tiếng đàn của anh.

Gian phòng rất rộng và thoáng, có tới ba bốn ô cửa sổ nhìn xuống đường. Giữa phòng là một cái bàn bóng bàn đứng chênh vênh trên ba chân. Một chiếc tủ ọp ẹp kê sát tường, một manh chiếu lăn lóc chần, gối, dao cạo râu, vài quyển sách và những vỏ bao Vina, chưa kể đến những viên gạch vỡ vương vãi trên sàn.... Nơi đây là một không gian bị bỏ quên giữa khu phố xá sầm uất nhất của Hà Thành. Tiếng guitar nhảy nhót trên những viên gạch vỡ và trên cái bàn bóng bàn cụt chân.

Tôi yên lặng ngồi xuống một chiếc ghế gỗ. Không chào ai vì hình như không ai để ý đến sự có mặt của tôi. Một anh chàng trông lịch sự như một công chức đang ngồi sau bộ trống, điềm đạm mơ màng trong một phách điệu chậm rãi mà chắc chắn. Một anh chàng khác tóc dài đến ngang lưng, ngả nghiêng búng từng nốt bass. Người còn lại là anh, Thành Đà Nẵng, tay lead cự phách, thành viên một band nhạc rock oai hùng một thời của Hà Nội.

Ba người đó đang chơi một bản nhạc của Jimi Hendrix. Tôi chưa nghe bài này lần nào, chỉ nhận ra Jimi qua chất nhạc phóng túng, đôi khi giằng xé quần quai. Tiếng trống cứ thế chậm rãi đều đặn. Những nốt bass cứ thế quay đều đều theo một chu kỳ không đổi, cứ bốn nhịp lại lặp lại từ đầu. Và quay cuồng bên trên là guitar lead miên man với những đoạn solo bất tận, không ngừng nghỉ, không có giai điệu, không thể nắm bắt.

Thành Đà Nẵng có lẽ khoảng 30 tuổi. Tóc cắt cẩu thả, buông đến ngang vai, rối mù. Gương mặt hơi dài, hai má hõm, da thâm xỉn, đôi mắt không thể nói là tối hay sáng. Cây đàn guitar điện quần quai trong đôi tay gầy guộc của anh, một miếng thuốc đang cháy dở cắm trên đỉnh cần đàn. Nét mặt anh biểu lộ một giai điệu y hệt giai điệu phát ra từ cây đàn. Quần quai, đam mê, hạnh phúc, đau đớn...

Bản nhạc kết thúc lúc nào không biết. Tay trống đứng dậy phui tay, châm một miếng thuốc, đưa mắt chào tôi rồi lặng lẽ bỏ về. Tay bass tóc dài ngang lưng cũng dựng đàn sang một bên, chửi tục vài tiếng gì đó, rồi cũng bỏ đi nốt. Thành Đà Nẵng lúc này mới quay sang hỏi chuyện tôi.

- Nghe bảo chú em định học chơi lead hả?
- Vâng, thằng Hải Anh bảo em hôm nay đến gặp anh. Nó đã báo trước với anh rồi chứ?
- Ồ, thế thì mày là thằng học trò thứ hai của anh. Đã biết đánh vớ vẩn rồi hả? Thế thì cầm đàn oánh một đoạn nghe xem nào.

Rồi anh đưa cho tôi một cây đàn Sài Gòn xấu xí và cũ kỹ, vốn dựng đằng sau bộ trống. Tôi ngần ngừ nhưng rồi cũng thử chiến một đoạn vớ vẩn trong Don't cry.

- Thôi được rồi, bỏ sang bên đi.
- Sao hả anh?
- Mày bỏ cái lối bấm gam theo kiểu classic đi. Mẹ, ai lại chơi rock kiểu mềm oặt như thế. Cái kiểu ấy chơi guitar gỗ còn được. Phải bấm phím, néo miết dây với tất cả niềm khát khao và ham muốn, hiểu không?

Tôi không hiểu lắm, nhưng đó vẫn là bài học đầu tiên. Phải khát khao và ham muốn!

Lát sau, hai anh em mò ra quán nước ngồi tán phét. Nói chuyện về các rock band đang mọc như nấm, nói chuyện về nhạc rock.

- Chú mày có nghe Pink không?
- Có, nhưng cũng không đầy đủ lắm.
- Nghe Shine on you crazy diamond chưa?
- Đương nhiên em nghe rồi, bài đấy phải gọi là cực phê!
- Tềng tềng tềng tềng... tềng tềng tềng tềng....

Giữa phố xá, giữa đám người đông đúc tập nập, anh bắt đầu solo đàn môm. Thật kỳ lạ khi ngồi nghe một người gào lên giữa phố bằng một chất giọng khèn khẹt vì thuốc lá. Nhưng kệ xác mọi người, tôi đang muốn nghe anh nói về Pink Floyd. Anh đang say sưa nói.

- Tềng tềng tềng tềng... Mày thấy không. Chỉ bốn nốt nhạc đó cứ lặp lại, lặp lại, lặp lại... lần sau bay cao hơn lần trước, xa hơn lần trước. Đó là niềm vui hay nỗi đau? Đó là hành trình đuổi theo giấc mơ của con người đầy thăng em ạ. Những ước mơ lúc đầu còn gần gũi, sau đó ngày càng bay đi xa, ngày càng cao vợi vợi. Nó càng cao càng xa thì anh với mày càng chênh vênh, càng trống trải, càng cô đơn. Bởi vì cứ gắng gượng mãi, vươn tay mãi mà chẳng bao giờ đến được với nó.

Tôi cũng chẳng biết anh có nói đúng không. Nhưng từ đó về sau, mỗi khi nghe lại bản nhạc này của Pink, tôi lại nhớ đến cái quán cóc giữa phố đông toàn những sập hàng tạp phẩm. Và bao giờ tôi cũng nghĩ đến hình ảnh những giấc mơ đang trôi đi, xa vợi.

\*\*\*\*\*

Những buổi học thường là vào buổi sáng. Khoảng 8h tôi đến nơi, đập cửa đánh thức anh dậy. Đôi khi tôi gặp một cô gái trẻ ra mở cửa, gật đầu chào với đôi mắt ngái ngủ. Có hôm tôi lại gặp một cô nàng ngái ngủ khác. Họ đều có vẻ thân thiết và yêu mến anh lắm. Nhưng tôi cũng chẳng quan tâm đến chuyện anh có một người hay mấy người đàn bà.

Lúc nào cũng thế, khi tôi bắt đầu chuẩn bị đàn đóm để tập, thì chỉ còn lại tôi và anh. Anh chào buổi sáng bằng một cốc café đen to tướng. Nửa cốc đầu anh nốc như người ta nốc bia, nửa còn lại thì nhâm nhi nhấm nháp. Rồi anh cầm lấy cây đàn Sài Gòn xấu xí ghê lở, không cắm loa, ngồi chạy những tổ hợp trên phím đàn với một tốc độ chóng mặt, anh bảo đó là “thể dục buổi sáng”. Cần phải uống café và thể dục trên đàn để lấy lại sự tỉnh táo, đêm nào anh cũng chơi nhạc cho các bar đến khuya.

Một lần cao hứng anh nói chuyện về cây đàn guitar điện. Thì ra thế giới của nó cũng lắm điều kỳ ảo. Thế giới ấy cũng có những dòng họ danh giá, những kẻ hãnh tiến nòng cạ, những tầng lớp cùng khổ bình dân và tất nhiên luôn có những cá nhân kiệt xuất. Rồi anh nói về chính những cây đàn của anh.

- Anh có mấy con đàn?

- Ba con. Con Sài Gòn để thể dục và cho mày tập, khỏi sợ phí. Con thứ hai anh dùng để tập luyện và đánh ở bar, còn một con khác nữa.

- Cho em xem được không?

Anh mở tủ lấy ra một cái bao đàn bóng lộn, mở nắp, cầm cây guitar lên. Dáng chắc gọn và rất thanh thoát, nước sơn bóng loáng, phím và khoá đều đẹp tuyệt vời. Nhìn gần mới biết sự khác nhau giữa đồ hiệu và đồ nhái là như thế nào. Chuyên nghiệp hết như những cây guitar tôi từng nhìn thấy trên Video Clip của Eric Clapton hay Santana.

- Ngon kinh lên được! – tôi biểu lộ sự thán phục tuyệt đối.

- 3000 Mỹ đấy mày ạ. Cả gia tài của anh... Nhưng con này cũng chỉ vớ vẩn thôi. Có tiền thì.... ! Ở cái đất này bây giờ, cứ thằng nào hát nhạc sến thì thằng ấy lắm tiền...

Thành Đà Nẵng đeo cây đàn lên vai, nâng niu triu mến vô cùng. Nước sơn đen lóng lánh như than đá của nó phản chiếu lên đôi mắt anh, loé sáng. Tự dưng tôi nghĩ đến những người đàn bà của anh. Tình yêu anh dành cho họ, nếu có, làm sao so bì được với những gì anh dành cho cây guitar đen tuyền này. Nó là gia tài của anh, là niềm đam mê cháy bỏng của anh, là ước mơ của anh, ước mơ xa vợi vợi của anh.

Anh như đã quên sự có mặt của tôi. Điều thuốc hút dở cắm vào đỉnh cần đàn theo thói quen. Anh ngồi xuống và bắt đầu những chuỗi solo. Anh hát một mình, một guitar, không bass và trống. Anh chơi *Europa* của Santana, *Cocain* của Eric Clapton, và *Highwaystar* của Deep Purple. Tuyệt vời vô cùng! Thế mà một thằng bạn tôi có lần tuyên bố: “Ở Hà nội có thằng nào lead *Highwaystar* được đẹp thì tao đập đầu vào tường!” Thế thì đập đầu vào tường đi con...

Đột nhiên, chắc là nhớ ra có tôi ở đó, anh bảo tôi cầm cây guitar anh vẫn dùng để chơi ở bar.

- Mày chạy một vòng hoà âm nào đó đi. Anh muốn phê kiểu ngẫu hứng một đoạn.

Thế là tôi cứ thế lặp đi lặp lại một vòng hoà âm đơn giản, theo nhịp Rock N’ Roll. Rồi tôi bị cuốn theo những câu solo ngẫu hứng của anh. Một cái gì đó thật đam mê và thật chua cay. Một cái gì đó như là phần nộ, một cái gì đó như là khóc than. Khát khao và ham muốn.

Anh yêu cây guitar màu đen của anh quá, mà anh cũng thương cho nó quá. Rất ít khi anh được cùng nó biểu diễn trước công chúng. Dù cho cái công chúng ấy, cuồng nhiệt mấy cũng chỉ nhỏ bé là đám học sinh sinh viên choai choai bọn tôi. Cây đàn lặng lẽ nằm trong góc tủ. Anh sẽ biểu diễn nó trong những đêm ở quán bar ư? Không! Chỉ mình anh chịu cảnh ấy là đã đủ quá rồi, rẻ rúng lắm! Anh thì yêu Santana, yêu Pink, yêu Eric, C.C.R, Deep... yêu đến mê cuồng. Còn bọn họ ư, những vị khách ngồi phía dưới ấy à? Họ

còn bạn rót rượu tây cho nhau, còn bạn cợt nhả cười đùa, còn bạn ve vuốt nhau, còn bạn bàn công chuyện.

Những người đàn bà của anh, than ôi, họ có thể đến và họ đi đơn giản lắm. Nhưng anh và cây guitar đen tuyền này, họ là hai tri kỷ, đứng bên nhau để dõi theo những giấc mơ. Và có lần, tôi đứng yên ngoài cửa, nghe hai kẻ ấy chơi *Still got the blue* của Gary Moore. Tôi đợi cho đến khi dứt tiếng đàn, mới bước vào chào anh. Tôi chỉ là thằng học trò, tôi không phải là bạn anh.

\*\*\*\*\*

- Mày học cùng khoa với thằng Hải Anh đúng không?

- Vâng?

- Học đ... gì mà lắm thế? Học xong ra làm công chức cạo giấy à? – Anh nở một nụ cười đượm vẻ khinh khinh. Rồi anh tắc lưỡi, nốc một ngụm cà phê của cái cốc còn đầy.

Tôi chỉ cười. Có gì đâu, cuối tháng tôi trả học phí 20.000đ/buổi, cứ thế mà đếm mà tính. Tôi học làm gì và đánh đàn làm gì, đó là việc của tôi mà. Chính tiếng đàn tuyệt vời và niềm đam mê cháy bỏng của anh đã phui bết những ảo tưởng trên vai tôi. Tôi và anh, rồi sẽ chỉ có khoảng thời gian vài ba tháng là cùng. Bởi vì tôi không thể đi con đường giống như anh đi. Tôi không có đủ đam mê và đủ dũng cảm như anh. Đam mê và lòng dũng cảm kéo anh từ quê hương Đà Nẵng ra đất này. Đam mê và lòng dũng cảm đã khiến anh lang thang ở Hà Nội với cây đàn Sài Gòn ghê và những cái bánh mì. Đam mê và lòng dũng cảm khiến anh được dân sùng bái rock ở đất này biết tiếng. Nhưng bây giờ anh chưa làm được gì hơn thế. Nhưng bây giờ anh đã 30 tuổi. Thế nào anh chẳng từng nghĩ tới Kurt Cobain. Kurt đã làm được tất cả và đã ra đi, khi Kurt còn kém tuổi anh bây giờ... Anh sống qua ngày bằng cách đi đánh nhạc ở bar hằng đêm. Anh và rock band của anh chẳng sáng tác được bài gì cho người ta nhớ, chẳng thể ghi CD như người ta, dù cho ai cũng biết anh là tay lead khét tiếng bậc nhất ở đây.

Sao lại thế nhỉ? Những khúc solo ngẫu hứng của anh đẹp thế cơ mà? Nhưng anh có thể ngồi viết ra những bài hát loăng toẹt hay không? Không thể, anh chỉ muốn những điều hơn thế, ngoài ra anh phó mặc. Anh và cây guitar đen tuyền của anh cùng nhau gặm nhấm chua cay, cùng nhau gặm nhấm nỗi cô đơn và sự mệt mỏi. Những ước mơ ngày một rời xa.

Học được khoảng ba tháng, tôi không đến gặp anh nữa. Tôi cũng chẳng nói trước với anh câu nào về việc ấy, cứ thế bỏ không đến học. Từ đó đến giờ không gặp lại anh lần nào.

\*\*\*\*\*

Tết, tôi biết được một ít thông tin về anh, qua một cuộc nói chuyện tình cờ.

- Ngày trước tôi cũng học Thành Đà Nẵng. Anh Thành bây giờ thế nào rồi?

- Vẫn dạy guitar solo. Học trò đông phết, khoảng hai chục thằng. 50.000đ/buổi.

Thành Đà Nẵng có còn nhớ thằng đệ tử thứ hai này không nhỉ?

Tôi học được của anh nhiều đấy chứ. Vài ba ngón vớ vẩn sơ đẳng anh truyền cho, cũng đủ để tôi thỏa mãn với cái thời sinh viên ồn ã của mình. Mà còn nữa. Nhờ anh mà tôi đặt ra cho mình câu hỏi: “Những ước mơ của ta không thành thì sẽ làm sao?” Được dạy cho một dấu hỏi cũng là điều quý giá lắm rồi.

Những ước mơ của tôi không thành? Ván bài thua thì thôi, về nhà nằm nghỉ, ngẫm nghĩ sự đời, lòi đàn ra gảy tung tung... cũng đủ. Nhưng còn anh thì sao? Làm thằng nghệ sĩ như anh, buồn thay, một thằng nghệ sĩ đam mê vẫn còn mà lòng can đảm chưa chắc đã vẹn nguyên. Có điều, khát khao và ham muốn, sẽ chẳng bao giờ anh thoát khỏi nó để mà thanh thản. Chẳng bao giờ anh có thể dứt cặp mắt khỏi những ước mơ mỗi ngày một cách xa. Mãi mãi khát khao và ham muốn.

\*\*\* \*\*

Anh, cây guitar màu đen của anh, bây giờ thế nào rồi nhỉ? Ước mơ đã xa vời lắm. Khoảng cách ấy bây giờ được khoả lấp bằng hai chục thằng đệ tử, mỗi thằng 50.000đ một buổi. Chẳng biết anh có diễn thuyết với thằng đệ tử nào khác về Pink Floyd, về Shine on you crazy diamond?

“Phải bấm phím, nhéo miết dây bằng tất cả niềm khát khao và ham muốn, hiểu không?”